

Komponerte hyllest til gymsokken

■ LEVANGER

Hundreårsjubileet til Paul Okkenhaug markeres på mange vis. I går fikk elever ved Frol oppvekstsenter prøve seg som komponister, med Wolfgang Plagge som læremester.

Terje Kolaas
redaksjonen@t-a.no / Tlf. 07412

Klasse 7A ved oppvekstsenteret møtte opp med blanke noteark og et åpent sinn i går morges, med kun ett mål for dagen – å vise verden at de i løpet av en formiddag kunne komponere et musikkstykke fra bunnen av. Enkle instrumenter som rytmestaver, xylofoner og et piano ble tatt i bruk, og med litt drahjelp fra mesteren Plagge selv skulle også kreativiteten vise seg å være et

viktig instrument i prosessen. Resultatet var mildt sagt originalt, og like etter skolefri var det duket for urframføring i gymsalen.

Muligens med inspirasjon fra konsert- og øvingslokalet, valgte elevene å dedisere komposisjonen til noe alle tilhørerne hadde et forhold til – nemlig gymsokken. Med litt godvilje kunne man gjennom musikken få en tydelig fornemmelse av både lyder, lukter og all den belemring dette plagget måtte føre med seg i skolehverdagen, og stykket høstet rungende jubel fra

engasjerte medelever og lærere i etterkant. Plagge avsluttet hyggestunden med Harald Sæveruds «Kjempeviseslått» på piano.

Odin Tanem, en av musikerne i det provisoriske orkesteret, var meget fornøyd med prosjektet.

– Jeg har spilt piano i fire år, men har aldri arbeidet sammen med en profesjonell komponist som Wolfgang Plagge før. Jeg trodde musikkstykker måtte ha lang tid med tenking og grubling bak seg, men slik trenger det tydeligvis ikke å være, sier 12-åringen.

Plagge er enig, og mener at samhandling og felles forståelse mellom elevene er nøkkelen til suksess når man gjennomfører slike prosjekter.

– Musikk og språk henger tett sammen. Så lenge elevene arbeider rundt et tema som opptar dem alle, gymsokker for eksempel, blir dette vellykkede prosjekter. I bunn og grunn krever slike stunt like mye sosialt som musikalsk, mener Plagge.

Gode tolkninger av Okkenhaug

■ FAKTA

Konsert
«Eg veit ei lita jente» – en kveld viet Paul Okkenhaugs musikk.

Arrangør: Paul Okkenhaug-dagene.

Aktører: Mari Eriksmoen (sopran), Marianne E. Andersen (mezzo), Sveinung Bjelland (piano), og Øystein Sonstad (cello).

Konsertvert: Rolf Diesen.

Sted: Levanger kirke.

Varihet: 1 time og 10 minutter.

Publikum: Ca. 100.

I går kveld fikk levangsbyggen nok et gjenhør med Paul Okkenhaugs musikk. Fire profesjonelle musikere framførte sine tolkninger av 100-årsjubelantens verker. Gjennom tre adskilte avdelinger, knyttet sammen av en informativ og engasjerende konsertvert, Rolf Diesen, fikk publikum et gjenhør med korte, kjente og kjære Okkenhaug-sanger, hovedsakelig fra CD-utgivelsen «Eg veit ei lita jente» fra 2005. Jubileumskomiteen har valgt musikere fra den øverste hylla – noe hele konserten bar positivt preg av.

Det meget profesjonelle firklovert gjorde utmerkede tolkninger av Okkenhaug-musikken. Mezzosopranen Marianne Andersen har en rutinert, mørk og fyldig stemme og et godt uttrykk – noe som kom godt fram blant annet i «Til min Gyldenlak». Hennes

INNLEVELSE: Sopranene Mari Eriksmoen (t.v.) og Marianne Andersen i full innlevelse under folkevisa «Strilevisa».

stemme, i kombinasjon med nydelig piano og cello i denne sørgmodige melodien, var inderlig vakker. Den noe lysere sopranen, Mari Eriksmoen, er tidligere omtalt i store ordelag for sine evner som formidler på scenen. Allerede i åpnings-sangen «Eg veit ei lita jente», med tekst av G.R. Schirmer, viste hun hvorfor. Med sitt yndige vesen og klangfulle stemme var det over hode ikke vanskelig å forestille seg den lille jenta stående der fremme på podiet – og ikke en høyt skolert og profesjonell operasanger. Eriksmoen og Andersen var også fantastiske i tospann. Duetten «Strilevisa», konsertens eksplosive avslutningsnummer, var ett av konsertens høydepunkter.

Instrumentalistene sto ikke tilbake for de fantastiske sangerne. Celist, Øystein Sonstad, er også

musiker av ypperste klasse. Stjørdalingen har en god og varm tone i celloen, og holdt gjennom hele konserten en inderlig nerve i musikken. Sveinung Bjelland er blant Norges mest profilerte pianister, og var også mannen bak pianoet under innspillingen av Okkenhaugs musikk for tre år siden. Bjelland har tydeligvis ikke glemt gamle sanger siden den gang, og i går kveld briljerte han blant annet under soliststykkene «Haugbonden» og «Fjordidyll» – i tillegg til å akkompagnere sangerne mesterlig. Så får man bare se gjennom fingrene på at rekkefølgen i programmet ikke alltid er like lett å holde styr på...

Både musikere og programansvarlige skal ha heder og ære for nok et vel gjennomført arrangement i anledning Paul Okkenhaug-dagene.

Terje Kolaas

SELVKOMPONERT: Med den kjente pianisten og komponisten Wolfgang Plagge i spissen,

KOMMENTAR

Gunn Magni Galaaen

Journalist, gmg@t-a.no

En slettet kulturarv

«Slette melding?» Ja.

På min mobiltelefon sender jeg ofte personlige hilsninger. Små og store bekymringer, sorg og gleder spres ut til venner, familie og kolleger. På datamaskinen lagres arbeidsoppgaver, betraktninger om hverdagen, faglige spørsmål, eller notater som forteller noe om dagen i dag. Er innboksen full så må den faktisk slettes for å gi rom for nye.

Er det slik vi anno 2008 forvalter neste generasjons kulturarv?

I disse dager hylles en bonde-sønn fra Okkenhaug i Levanger. En mann som ville ha vært hundre år i år om han hadde levd. Paul Okkenhaugs toner triller ut på flere arenaer i og rundt Levanger. Men den samme mannen så også verdien i å ta vare på fortellertradisjonen. Med en egen Tandberg lyd-båndopptaker fanget han inn unike historien om 50-års samtid og historier fortalt av den tids gamle menn. Historier som i dag er en del av en viktig kulturarv.

Gjennom brev har familien ved selvsyn fått ta del i komponistens spennende liv, hans tvil på egne musikalske ferdigheter, og tanker og følelser når odels sønnen dro på kunstnerstipend til København og sendte opprømte brev hjem til kona Magnhild. Kjære brev for kona og ungene, den gang. Viktige brev som er bevart for ettertiden. For kona Magnhild visste at denne historien ikke burde bli glemt, og i sitt 85. år skrev hun sirlig ned alle sine betraktninger, viktige sitater og begivenheter i en bok. Ført i penn fra en skjelvende hånd. Gjennom disse brevene har vi fått fargelagt deler av en annen tidsepoke. Med komponistens egne ord har vi fått hans versjon av

livet, av kunsten og av det å skape. Og som gjør verdien av det vi vet i dag, uendelig mye større.

I morgen kveld triller Okkenhaugs toner på ny ut av Levanger kirke. «Levangerkantaten» ble laget på bestilling til byjubileet i 1936. Teksten er skrevet av Agathe Wibe, født Strømsøe. Hun er min oldefars søster. Tante Agathe har blitt omtalt som en driftig kvinne. Under opprydding på mine besteforeldres loft dukket det opp en bunke brev som var sendt hjem fra Amerika fra slutten av 1800-tallet. Den eldste sønnen var utvandret for å friste lykken i det forjettede land.

I brevform følger jeg reisen over det store kontinentet. På jakt etter penger og evig lykke.

Mens Andreas Strømsøe fargelegger sin reise uttrykker han bekymring for en av sine søstre. Han er skeptisk til hennes ønske om å ta seg kontorpost, og mener hennes beste håp er å bli gift, og holde seg på kjøkkenet. Mens jeg leser disse personlige betraktningene, får jeg innblikk i en tankegang fra en svunnen tid. Interessant og fengslende. Slik lærer jeg noe om Agathes kamp for å våge å skrive. Og jeg tenker triumferende: Du skulle bare visst at det er din søsters ord som siteres i morgen kveld. Hundre år etter at du dømte henne til et liv ved kjøkkenbenken. Men i samme stund takker jeg den samme mann fordi han tok seg tid til å skrive ned sine tanker om sin søsters ve og vel. Han har gitt meg innsikt jeg aldri ville ha vært foruten.

Tilbake i vår hektiske samtid slukes vi fullt og helt. Det er slutt på poststemplede sommerhilsener fra Syden. Julekortene er til nød underskrevet med en hastig signatur under et masseprodusert «God jul og godt nyttår». Og de personlige betraktningene om hverdagslivet som jeg fra tid til annen sender til venner, kolleger og familie forsvinner i dragsuget når mailboksen er full.

Og jeg undrer: Hvem skal da fargelegge min og din historie når våre oldebarn spør sitt opphav om hvordan forfedrene levde?

Er det slik vi anno 2008 forvalter neste generasjons kulturarv?